

Aan mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
Graaf de Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20 bus 1

1210 BRUSSEL

KABINETSAANWIJZER VLAAMS MINISTER SCHAUVLIEGE	
IN	<i>132-20170510-22584</i>
10 MEI 2017	
Medew.	<i>Michael Baetle</i>
LIT	

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar / e-mail Peter Cabus	telefoonnummer 02/553 80 02	datum 08/05/17	

Betreft: omgevingsvergunning – werking van het omgevingsloket

Geachte mevrouw de minister,

In het decreet van 3 februari 2017 houdende de nadere regels tot implementatie van de omgevingsvergunning is bepaald dat alle lokale besturen uiterlijk op 1 juni de omgevingsvergunning moeten invoeren. Graag wil ik u informeren over de bij mezelf en mijn diensten bekende stand van zaken.

Een terugblik (periode voor 23 februari 2017)

Met de publicatie van het omgevingsvergunningbesluit in het Belgisch Staatsblad van 23 februari 2016 werd de startdatum van de omgevingsvergunning vastgelegd op 23 februari 2017. In samenwerking met de toenmalige departementen RV en LNE en uw kabinet heeft onze IT-dienstenleverancier grote inspanningen geleverd om de digitalisering van de omgevingsvergunning via het omgevingsloket te realiseren.

In functie van het halen van de dwingende deadline van 23 februari 2017, werd in september 2016 tot een beperking van de scope van het project beslist tot een 'minimumpakket' (= de functionaliteiten die noodzakelijk zijn om via het loket een dossier te kunnen samenstellen, indienen en behandelen). De belangrijkste functionaliteiten die toen verdwenen uit de scope:

- het gestructureerd bijhouden van gegevens van de beslissing, met impact op het niet meer kunnen bevragen van beslissingsinformatie (en dus ontbreken van correcte beleidsinformatie) en het verlies van de mogelijkheid voor de aanvrager tot hergebruik van deze gegevens bij het opstellen van een volgend aanvraagdossier;
- het gestructureerd wijzigingsverzoek (het indienen van een wijzigingsverzoek gebeurt niet via een aanpassing van de gestructureerde data, maar enkel door toevoegen van een bestand aan het dossier), met impact op openbaar onderzoek, adviesverlening en beroepsprocedures. Bijkomend: er zijn er dan ook geen correcte of volledige gestructureerde data over de aanvraag, met impact vergelijkbaar met het eerste item;
- het gebruik van veiligheidscategorieën, met impact op het 'wie ziet wat van een dossier', waarbij onder meer gevaar is op het vrijgeven van vertrouwelijke informatie;

- de sterke beperking van de digitale compleetheidscheck, zodat er meer kans is op een onvolledig dossier;
- het niet implementeren van de mogelijkheid 'beslissing na beslissing', met impact op erratum-beslissingen en beslissingen na vergunning op proef, na intrekken beslissing of na beslissing van de Raad voor Vergunningsbetwistingen;
- het versiebeheer, waardoor momenteel geen nieuwe wetgeving kan geïmplementeerd worden in het loket (bv. ook geen wijziging van de indelingslijst).

Daarnaast werd toen ook gekozen voor een minimale versie van het publiek loket, zodat informatie over openbare onderzoeken en over genomen beslissingen slechts beperkt beschikbaar is voor de burger (minder dan het publiek loket bij DBA).

Eind 2016 werd duidelijk dat ook het vooropgestelde 'minimumpakket' niet volledig kon geïmplementeerd worden tegen 23 februari 2017. De toepassing is dan ook van start gegaan met een 'noodpakket' aan beschikbare functionaliteiten, waarbij de prioriteit werd gegeven aan functionaliteiten die rechtstreeks verband houden met het samenstellen en indienen van een dossier. Enkele van deze functionaliteiten én diverse functionaliteiten voor de behandeling van een dossier waren toen nog niet beschikbaar. Het betreft hier onder meer het niet kunnen indienen van een melding van een overdracht of een verzoek tot bijstelling van de milieuvorwaarden door een niet-exploitant, het correct digitaliseren van analoog ingediende dossiers, het digitaal indienen van bezwaarschriften en beroepsschriften via het publiek loket, de pdf-dossierafdruk, de beschikbaarheid van POVC's en GOVC als instantie in het loket, ...

Periode 23 februari – 1 juni 2017

Na 23 februari 2017 werd in eerste instantie gewerkt aan de uitbreiding van de functionaliteiten van het omgevingsloket. Al gauw bleek echter dat er heel wat performantie- en stabiliteitsproblemen waren, zowel veroorzaakt door de software (ontwikkeld door de dienstenleverancier) als door de infrastructuur (in beheer van het departement).

In mijn nota van 30 maart 2017 heb ik u reeds meegedeeld dat het omgevingsloket met grote performantieproblemen te kampen heeft, waarbij diverse aanvragers/exploitanten/adviesbureaus geen toegang meer kregen tot reeds voordien ingevoerde gegevens en er zo niet in slaagden om uiteindelijk hun aanvraag in te dienen. Ik heb er daarbij ook op gewezen dat een volledige instap van alle steden en gemeenten in de omgevingsvergunning op 1 juni 2017 slechts mogelijk is met een performant omgevingsloket en dat de experts binnen het departement en medewerkers van de HB-implementationploeg het risico reëel achten dat het ontwikkelteam er niet zal in slagen om tegen 1 juni 2017 de nodige performantieverbetering te realiseren.

Ondertussen werden diverse acties ondernomen, zowel rond de implementatie, als de infrastructuur en de regelgeving.

Op 28 februari werd een release uitgerold met een aantal dringende correcties op de eerste productieversie (van 21 februari).

Op 24 maart werd een nieuwe release uitgerold in productie met in de eerste plaats functionele uitbreidingen en verbeteringen, maar tegelijk met enkele aanpassingen aan de instellingen van de databank (index, connection pool settings) met het oog op performantieverbetering.

Op maandag 8 mei wordt een nieuwe release uitgerold in productie, met opnieuw vooral toevoeging van nog ontbrekende functionaliteiten en correcties van ondertussen vastgestelde fouten. Daarnaast is er een eerste set van aanpassingen voor een aantal cruciale schermen en functies (opladen bestanden, persoonsgegevens, ...) die eveneens zouden moeten kunnen zorgen voor performantieverbeteringen.

Op vrijdag 26 mei is een volgende release voorzien (de laatste voor 1 juni 2017), waarbij naast enkele aanpassingen aan de functionaliteiten, de aandacht vooral gaat naar een aanpassing van de belangrijkste diensten die vandaag een vertraging van het systeem meebrengen.

In de loop van april werd ook gestart met de installatie van een zeer specifiek monitoringstool van HP om zeer snel problemen in de toepassing en/of infrastructuur te kunnen detecteren. Gelet op de verschillende infrastructuur is de installatie hiervan een complexe aangelegenheid die normaliter in de loop van mei moet afgerond worden.

Tegelijkertijd wordt de infrastructuur van de toepassing uitgebreid, naar analogie met de migratie die op 18 april met grotendeels gunstig resultaat voor digitale bouwaanvraag werd uitgevoerd. Het OMV-loket zou hierdoor een grote(re) hoeveelheid gebruikers moeten aankunnen.

Daarnaast is aan uw kabinet ook een ontwerp van besluit Vlaamse Regering bezorgd, met daarin een aantal regels die moeten toelaten om beter om te gaan met een onbeschikbaarheid van het omgevingsloket en het uitwisselingsplatform wegens technische storingen. Ik vraag u hierbij om een spoedbehandeling van dit besluit te onderzoeken, met het oog op een inwerkingtreding op 1 juni 2017.

Huidige stand van zaken

De prestatie- en stabiliteitsproblemen die er sinds 23 februari 2017 zijn bij zowel DBA als OMV-loket (die beide door dezelfde implementatieploeg worden behandeld) hebben ertoe geleid dat er nog (veel) tijd is moeten gaan naar de aanpassingen van DBA (niet voorzien, want toepassing wordt uitgefaseerd wegens geen indiening meer mogelijk vanaf 1 juni 2017) en naar (zeer veel) ondersteuningstaken bij concrete DBA- en OMV-dossiers.

De noodzakelijke tijdsbesteding aan de hierboven gemelde zaken impliceert dat er momenteel nog altijd een aantal functionaliteiten van het 'minimumpakket' niet volledig of niet correct zijn ontwikkeld: het betreft hier voornamelijk enkele situaties bij het organiseren van het openbaar onderzoek en bij het indienen en behandelen van beroepschriften. De functionaliteiten die in september vorig jaar zijn geschrapt uit de scope, zijn natuurlijk ook nog altijd te ontwikkelen.

Daarnaast is het zo dat de functionaliteiten die zijn toegevoegd sinds 23 februari 2017 meestal slechts in zeer beperkte mate zijn getest, en dat het onduidelijk blijft of de problemen die bij deze testen werden gemeld ook daadwerkelijk zullen opgelost zijn tegen 1 juni 2017. Het blijven ontwikkelen (tot tegen de inwerkingstredingsdatum) verhindert een voldoende testen van alle functionaliteiten en brengt risico's met zich mee.

Een belangrijk aandachtspunt is het ontbreken van voldoende stress- en performantietesten. Bij de start van de verplichte toepassing van DBA op 23 februari van dit jaar is gebleken dat de grote verhoging van het aantal gebruikers op een systeem (en DBA was dan nog een systeem dat toch al geruime tijd stabiel werkte) kan zorgen voor grote problemen voor deze gebruikers. Gelet op enerzijds de grote performantieproblemen die er momenteel al zijn bij OMV (en dit bij een zeer lage belasting) en anderzijds de potentiële performantieverbeteringen die nog door HB worden geïmplementeerd, kan, door het ontbreken van stress- en performantietesten, op dit ogenblik niemand de goede werking van het OMV-loket op 1 juni 2017 garanderen. Zoals reeds aangehaald in mijn nota van 30 maart 2017, blijft er een reëel risico dat de noodzakelijke verbeteringen van stabiliteit en prestatie niet tijdig kunnen worden gerealiseerd.

Een bijkomend probleem is dat het OMV-loket momenteel gebruik maakt van een "gedeelde omgeving", waardoor er dus impact is van andere toepassingen die eveneens gebruik maken van deze infrastructuur. De dienstenleverancier meent dat een aparte infrastructuur voor het OMV-loket een belangrijk element kan zijn in het verbeteren van de stabiliteit van de toepassing, waarschijnlijk ook van de prestatie. Tijdens de laatste vergadering van de stuurgroep Digitalisering omgevingsvergunning bleek dat deze aanpassing binnen de huidige infrastructuur ten vroegste pas in september-oktober van dit jaar kan gerealiseerd worden.

Tot slot zijn er vragen van gebruikers die aansturen op uitstel:

- de vragen van onder meer NAV en VVSG om pas te starten met de volledige uitrol van de omgevingsvergunning als er zekerheid is over een performant omgevingsloket;
- informeel ontvangen berichten van de dienstenleveranciers van de lokale besturen dat een aantal van hun toepassingen vermoedelijk niet of slechts ten dele klaar zullen zijn op 1 juni 2017. Dit impliceert een grote meerderheid van de lokale besturen, die daardoor geen volledige behandeling van de dossiers via het eigen IT-systeem kunnen doen. Dit impliceert dat deze lokale besturen minstens gedeeltelijk het door de Vlaamse Overheid beschikbaar gesteld loket zullen moeten gebruiken om bepaalde handelingen (bv. adviesvragen) te kunnen stellen. Dit betekent opnieuw een extra belasting van de toepassing en een aantal extra handelingen en tijdsinvestering voor de betrokken ambtenaren gedurende een bepaalde termijn.

Samengevat kan gesteld worden dat de werking van het Omgevingsloket in de loop van mei nog zal verbeteren, maar dat er een reëel risico blijft bestaan dat het OMV-loket op 1 juni niet de noodzakelijke stabiliteit en performantie bereikt.

Met de meeste hoogachting,

Peter Gabus
Secretaris-generaal